§ 344 Dnr KS 2025/01392-3.10.2

Beslut - Motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Reservation

Caroline Frisk (SD) och Joakim Bengtsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Caroline Frisks (SD) förslag.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden. Tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden har inkommit med remissvar. Byggnadsnämnden har avstått från att lämna remissvar.

Västeråsmajoritetens princip är att kommunens beslut ska ange vad kommunen ska göra. Vi fattar inte beslut om sådant som kommunen inte ska göra. Motionens förslag innebär att kommunen ska fatta ett inriktningsbeslut om att inte vidta en viss åtgärd och är därmed inte förenligt med denna princip.

Med anledning av detta anser Västeråsmajoriteten att motionen ska avslås.

Västeråsmajoriteten har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Yrkanden

Caroline Frisk (SD) yrkar bifall till motionen.

Monica Stolpe Nordin (C) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Caroline Frisks (SD) förslag, dels Monica Stolpe Nordins (C) förslag. Ordföranden föreslår en beslutsgång där de två förslagen

ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen beslutsgång varvid

den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden, Miljö- och konsumentnämnden

Svar på motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

Motionen avslås.

Motivering

Erik Johansson (SD) och Gisela Carstinge (SD) har i en motion med rubriken *Motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun* föreslagit

att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av kommunen.

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden. Tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden har inkommit med remissvar. Byggnadsnämnden har avstått från att lämna remissvar.

Västeråsmajoritetens princip är att kommunens beslut ska ange vad kommunen ska göra. Vi fattar inte beslut om sådant som kommunen inte ska göra. Motionens förslag innebär att kommunen ska fatta ett inriktningsbeslut om att inte vidta en viss åtgärd och är därmed inte förenligt med denna princip.

Med anledning av detta anser Västeråsmajoriteten att motionen ska avslås.

Stadsledningskontoret
Olof Bergold
Epost: olof.bergold@vasteras.se

Kopia till
Tekniska nämnden
Miljö- och konsumentnämnden

Underlag för beslut om Motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Ärendebeskrivning

Erik Johansson (SD) och Gisela Carstinge (SD) har i en motion med rubriken Motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun föreslagit att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av kommunen.

Kommunfullmäktige har den 4 december 2025, § 267 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till byggnadsnämnden, tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden.

Tekniska nämnden och miljö- och konsumentnämnden har inkommit med remissvar.

Byggnadsnämnden har avstått från att inkomma med remissvar.

Faktaunderlag

Västerås har överskridit miljökvalitetsnormerna för luftkvalité vid ett par tillfällen. Dubbdäcksanvändning är en stor bidragande orsak till partiklar under tio mikrometer (PM10) och stadens egna mätningar bekräftar att partikelhalterna sjunker markant när vinterdäck byts till sommardäck. Trafikverket uppskattar att över 70 % av fordonen i Västerås framförs med dubbdäck. Dubbdäck ökar även markant trafiksäkerheten i halt väglag med isbildning.

En möjlig åtgärd är att minska risken för överskridande av partiklar är dubbdäcksförbud på vissa gator. Erfarenheter från andra kommuner visar att ett sådant förbud minskar andelen dubbdäck och förbättrar luftkvaliteten även om effekten inte kommer direkt. Det kan ta upp till tio år att minska dubbdäcksandelen till en mer hållbar nivå utifrån ett luftkvalitetperspektiv på cirka 30 procent. Av den anledningen ses dubbdäcksförbud inte som den första åtgärden.

Det finns även andra åtgärder som kan minska partikelhalterna, bland annat städning av vägar och dammbindning. Städning har använts i Västerås och har visat god effekt. Dammbindning, som innebär att man binder partiklar till vägbanan så att de inte virvlar upp, planeras att införas i Västerås under vintern 2026/2027. Även infrastrukturella åtgärder som minskar trafiken på utsatta områden är åtgärder som kan användas.

2030 införs nya nivåer för miljökvalitetsnormer för luftkvalitet vilket ytterligare sänker gränsvärdena för partiklar. Bedömningen nu är att Västerås troligen kommer behöva införa fler aktiva åtgärder för att klara av de framtida riktvärdena på ett antal gator i Västerås. Bedömningen om ett förbud mot dubbdäck krävs för att uppnå nya lagstiftningen är inte gjord då andra åtgärder kommer prövas först.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Perspektivet ej relevant med hänvisning till ärendets innehåll och karaktär.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Att ta bort möjligheten att införa ett dubbdäcksförbud kan negativt påverka stadens möjligheter att nå kommande lagstiftning för luftkvalitetsmålen.

Bedömning av barnets bästa

Folkhälsomyndigheteten pekar ut barn som extra känsliga för luftföroreningar och löper högre risk att påverkas negativt om de exponeras för luftföroreningar. De lyfter bland annat PM 10 och PM 2,5 där största källan är användning av dubbdäck.

Helene Öhrling	Per-Inge Hellman
Stadsdirektör	Enhetschef hållbarhetsenheten

§ 53 Dnr MOKN 2025/00204-1.7.1

Remiss - Motion om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Beslut

Förslag till yttrande godkänns och lämnas över till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Motionen handlar om att fatta ett inriktningsbeslut om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås. Bakgrunden till detta är att ett dubbdäcksförbud riskerar att minska trafiksäkerheten och skapa missnöje bland kommuninvånare. Istället borde fokus ligga på att utveckla tekniska, informativa och infrastrukturella åtgärder.
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har till miljö- och konsumentnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2026-05-07

Diarienr
MOKN 2025/00204- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Fredrik Ahlin
Epost: fredrik.ahlin@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Miljö- och konsumentnämnden

Tjänsteutlåtande - Remiss - Motion om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Förslag till beslut

Förslag till yttrande godkänns och lämnas över till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Motionen handlar om att fatta ett inriktningsbeslut om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås. Bakgrunden till detta är att ett dubbdäcksförbud riskerar att minska trafiksäkerheten och skapa missnöje bland kommuninvånare. Istället borde fokus ligga på att utveckla tekniska, informativa och infrastrukturella åtgärder.

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har till miljö- och konsumentnämnden lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Underlag

- Yttrande – Remiss – Motion om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås
- Motionen i sin helhet

VÄSTERÅS STAD

YTTRANDE

Datum
2026-05-07

Diarienr
MOKN 2025/00204- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

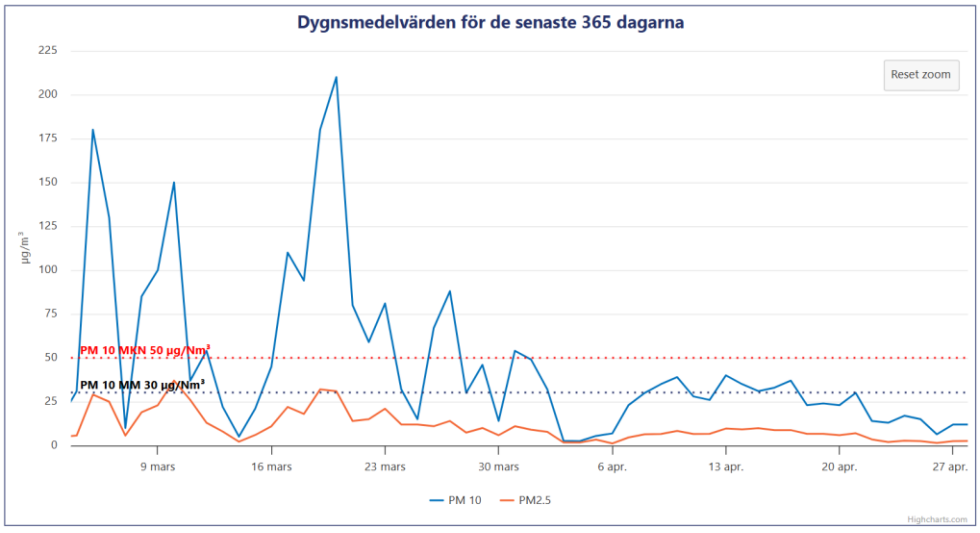
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen
Fredrik Ahlin
Epost: fredrik.ahlin@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande - Remiss – Motion om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

I Sverige står dubbdäcksanvändningen i städer för den absolut största källan till partiklar under tio mikrometer (PM10) och vi kan se i våra mätningar att i början av april sjunker partikelhalterna markant då folk byter till sommardäck. Vi vet också från andra kommuner som infört dubbdäcksförbud att det är en bra åtgärd för att få ner partikelhalterna. Det är dock en åtgärd som behöver tid för att ge effekt. Det kan ta upp till tio år att få ner dubbdäcksandelen från vad vi har idag, över 70 procent ner till ca 30 procent som är den realistiska nivån man kan nå med dubbdäcksförbud. Av den anledningen är det inte den första åtgärden man tar till. De åtgärder vi känner till idag och som är prövade och ger bra effekt är städning och dammbindning (finns även sänkt hastighet och minskad trafik). Städning har vi provat och det fungerade inte av olika anledningar. Dammbindning är vi i startgroparna med att få i gång till vintern 2026-2027. Vi har goda förhoppningar om att vi ska klara miljökvalitetsnormerna för PM10 med hjälp av dammbindningen på de sträckor vi har identifierat i åtgärdsprogrammet (efter en viss inlärningsperiod). Men eftersom det har kommit ny lagstiftning för miljökvalitetsnormerna innebär det att gränsvärdena för partiklar sänks rejält från 2030 och då är det inte säkert att dammbindning kommer att räcka. Det är så klart möjligt att det kommer andra tekniker i framtiden som är effektivare och/eller att det går att få till infrastrukturella åtgärder som minskar trafiken på utsatta sträckor, men att redan på förhand förbjuda en beprövad och effektiv åtgärd är inte lämpligt.

Bild från våra mätningar i år, där det tydligt framgår vad som händer med partikelhalterna när dubbdäcken åker av.

§ 41 Dnr TN 2025/00896-1.7.1

Beslut - Yttrande över motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Beslut

1. Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till yttrande, daterat den 24 februari 2026, antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Särskilt yttrande

Jonas Larsson (M) och Stefan Lindh (M) lämnar särskilt yttrande enligt följande:

Moderaterna anser att man bör ha en restriktiv hållning gällande dubbdäcksförbud. Ett eventuellt förbud skulle innebära försämrade framkomlighet vilket försvåra familjers vardagspussel när de inte längre kan ta sig fram i olika delar av staden. Västmanland är en region med tydliga vintrar. Ett dubbdäcksförbud skulle innebära en negativ inverkan på trafiksäkerheten, särskilt för boenden utanför stadens kärna som har ett större behov av bilen.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna föreslår i en motion till Västerås kommunfullmäktige att besluta om att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av kommunen. Enligt förslaget riskerar ett dubbdäcksförbud att minska trafiksäkerheten och skapa missnöje bland kommuninvånare. Ambitionen om bättre luftkvalitet beskrivs som viktig och nödvändig, samtidigt som motionen hänvisar till alternativa åtgärder som kan förbättra luftmiljön utan att skapa onödiga begränsningar eller konflikter.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden för yttrande.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har till tekniska nämnden lämnat följande förslag till beslut:

1. Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till yttrande, daterat den 24 februari 2026, antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Eva-Lotta Svensson (C) yrkar bifall till teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till beslut.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

VÄSTERÅS STAD

YTTRANDE

Datum
2026-02-24

Diarienr
TN 2025/00896- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Elin Enell
Epost: elin.enell@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Tekniska nämnden har tagit del av motionen om att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av Västerås kommun och lämnar följande yttrande till stadsledningskontoret.

Frågan om dubbdäcksförbud är i grunden en avvägning mellan trafiksäkerhet, luftkvalitet, driftsekonomi och framkomlighet. Behovet av åtgärder är beroende av lokala förhållanden såsom trafikmängd, gaturummens utformning och uppmätta luftföroreningshalter. I Västerås kan en oroande utveckling av luftkvaliteten noteras, vilket innebär att teknik- och fastighetsförvaltningen behöver arbeta aktivt med åtgärder för att sänka halterna av partiklar (PM10).

Arbetet med luftkvalitet utgår från gällande lagstiftning och miljökvalitetsnormer, vilka i sin tur baseras på vad som är nödvändigt ur ett folkhälsoperspektiv. Internationella och nordiska studier visar att en betydande andel av de partiklar (PM10) som härrör från vägtrafik inte främst kommer från avgaser från förbränningsmotorer, utan från slitage mellan däck och vägbana, särskilt i länder där dubbdäck används i stor omfattning. Forskning från bland annat de nordiska länderna pekar på att dubbdäck ger betydligt högre partikelbildning än dubbfria vinterdäck, genom att dubbar river upp material från asfalten och från eventuellt sandningsmaterial. Liknande bedömningar görs i europeiska sammanställningar, där vägslitage och däckslitage lyfts fram som en av de viktigaste källorna till partiklar från vägtrafik. Denna bild överensstämmer med Naturvårdsverkets bedömning att slitage från dubbdäck är en av de viktigaste orsakerna till förhöjda halter av partiklar (PM10) i tätortsluften under vinter och vår.

Sedan 2009 kan kommuner besluta om förbud mot fordonstrafik med dubbdäck för en viss väg eller vägsträcka. Endast fyra kommuner har hittills använt denna möjlighet. Uppföljningar av införda förbud visar på minskad andel trafik med dubbdäck över tid samt förbättrad luftkvalitet.

Enligt Trafikverkets undersökningar uppgår andelen fordon som kör på dubbdäck i Västerås till över 70 %. De senaste årens luftmätningar visar att det finns ett stort behov av åtgärder. Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har tagit fram ett förslag till åtgärdsprogram för partiklar (PM10) där ett antal möjliga åtgärder redovisas – från dubbdäcksförbud och trafikregleringar till olika driftåtgärder, exempelvis vakuumsopning och dammbindning. Ett dubbdäcksförbud är således endast en av flera möjliga åtgärder för att sänka partikelhalterna och uppnå luftkvalitet i enlighet med gällande miljökvalitetsnormer.

År 2030 träder nya, strängare miljökvalitetsnormer i kraft. Mot denna bakgrund är det viktigt att kommunen har tillgång till en bred uppsättning möjliga styrmedel och åtgärder.

Ur trafiksäkerhetssynpunkt är dubbdäck i många situationer en viktig trygghetsfaktor, särskilt vid halka, isbildning och snabba väderomslag. Under år 2025 kom ett förslag på nya regler för vinterdäck och snökedjor. I promemorian lämnades förslag till skärpta regler för användning av vinterdäck och krav på att tunga fordon ska medföra snökedjor under perioden 1 november-15 april. Dubbdäck kan vara avgörande för att minska risken för olyckor.

Det är Miljö- och konsumentnämnden som har det övergripande ansvaret för luftkvaliteten i staden. Teknik- och fastighetsförvaltningen samverkar därför nära med Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i frågor som rör gatudrift och luftkvalitet. Miljö- och konsumentnämndens perspektiv bör beaktas i den fortsatta beredningen av frågan om eventuella dubbdäcksförbud.

VÄSTERÅS STAD

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum
2026-02-24

Diarienr
TN 2025/00896- 1.7.1

Informationsklass
PUBLIK

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Elin Enell
Epost: elin.enell@vasteras.se

Kopia till
Kommunstyrelsen

Tekniska nämnden

Tjänsteutlåtande – Yttrande över motion från (SD) om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Förslag till beslut

1. Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till yttrande, daterat den 24 februari 2026, antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna föreslår i en motion till Västerås kommunfullmäktige att besluta om att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av kommunen. Enligt förslaget riskerar ett dubbdäcksförbud att minska trafiksäkerheten och skapa missnöje bland kommuninvånare. Ambitionen om bättre luftkvalitet beskrivs som viktig och nödvändig, samtidigt som motionen hänvisar till alternativa åtgärder som kan förbättra luftmiljön utan att skapa onödiga begränsningar eller konflikter.

Motionen har remitterats till tekniska nämnden för yttrande.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har till tekniska nämnden lämnat följande förslag till beslut:

1. Teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till yttrande, daterat den 24 februari 2026, antas och överlämnas till kommunstyrelsen.

Beslutsmotivering

Förvaltningens grunder för förslag till beslut finns i bifogat yttrande.

Juridisk bedömning

Nämnden är behörig att fatta beslutet i enlighet med nämndens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Ett beslut i enlighet med motionen kan på sikt påverka kommunens möjligheter att välja kostnadseffektiva åtgärder för att klara gällande och kommande miljökvalitetsnormer för partiklar (PM10). Om dubbdäcksförbud inte kan användas som verktyg kan behovet av andra, mer driftintensiva åtgärder öka, såsom dammbindning, utökad sopning eller tätare beläggningsunderhåll, vilket kan medföra ökade kostnader. Miljökvalitetsnormerna är juridiskt bindande enligt miljöbalken och om gränsvärdena inte uppfylls ska ett nytt åtgärdsprogram tas fram. Om tillräckliga åtgärder inte vidtas kan länsstyrelsen förelägga kommunen att agera, och bristande efterlevnad kan i förlängningen innebära att kommunen inte uppfyller krav som följer EU-rätten. Detta kan medföra ytterligare administrativa och ekonomiska konsekvenser.

Hållbarhets- och näringslivsbedömning

Frågan om dubbdäcksförbud berör hållbar utveckling genom kopplingen till luftkvalitet, folkhälsa och kommunens långsiktiga möjligheter att uppfylla gällande och kommande miljökvalitetsnormer för partiklar (PM10). Partikelhalter i tätortsluft påverkas i betydande grad av slitage från vägtrafik, där dubbdäck är en bidragande faktor. Kommunens möjligheter att nå klimat- och luftkvalitetsmål samt bedriva ett samlat och långsiktigt hållbarhetsarbete är beroende av att det finns ett tillräckligt brett handlingsutrymme och tillgång till olika typer av styrmedel och åtgärder, anpassade efter lokala förutsättningar.

Bedömning av barnets bästa

Även om ärendet inte direkt rör barn och unga, kan utebliven möjlighet att införa dubbdäcksförbud indirekt bidra till att försämra barnets tillgång till bra luftkvalitet. Sämre luftkvalitet kan resultera i sämre tillgång till säkra miljöer för barnets bästa.

Henrik Bengtsson
Direktör

Thomas Wulcan
Enhetschef

Motion till Västerås kommunfullmäktige

Inriktningsbeslut om att inte införa dubbdäcksförbud i Västerås kommun

Frågan om dubbdäcksförbud har aktualiserats i flera svenska kommuner som ett sätt att förbättra luftkvaliteten i stadsmiljö. Samtidigt är dubbdäck ett viktigt trafiksäkerhetsverktyg under vinterhalvåret, särskilt i en stad som Västerås där väglag och klimat kan variera kraftigt.

Ett eventuellt dubbdäcksförbud riskerar att skapa irritation och praktiska problem för både kommuninvånare, pendlare och besökare, särskilt då Västerås utgör en viktig regional knutpunkt. För många hushåll och företag innebär ett förbud även ökade kostnader och minskad flexibilitet.

Samtidigt är ambitionen om bättre luftkvalitet viktig och nödvändig. Det finns dock flera alternativa åtgärder som kan förbättra luftmiljön utan att skapa onödiga begränsningar eller konflikter.

Ett dubbdäcksförbud riskerar att minska trafiksäkerheten och skapa missnöje bland kommuninvånare utan att nödvändigtvis ge proportionerlig miljönytta. Genom att istället fokusera på tekniska, informativa och infrastrukturella åtgärder kan Västerås förbättra luftkvaliteten på ett sätt som upplevs som mer konstruktivt, rättvist och långsiktigt hållbart.

Västerås bör ta ansvar för miljön utan att skapa onödig frustration bland medborgare och besökare.

Förslag till beslut
Kommunfullmäktige beslutar:

- Att inte införa dubbdäcksförbud i någon del av kommunen.

För Sverigedemokraterna Västerås

Erik Johansson

Gisela Carstinge

Västerås, 2025-12-02